

Gradivo k 7. točki dnevnega reda

Obrazložitev Odloka o proračunu Občine Šempeter-Vrtojba za leto 2021 – druga obravnava

Obrazložitev:

V času javne razprave na predlog proračuna za leto 2021, je župan prejel dve pobudi oziroma predloga, ki ju prilagamo. Prvi predlog vsebuje splošne ugotovitve s prilogo, v kateri je navedeno 21. točk z bolj ali manj splošnimi predlogi. Drugi predlog pa je bolj konkretne narave.

Naj uvodoma poudarim, da so pripombe seveda dobrodošle, in jih kot take tudi jemljemo, vendar glede na podane splošne ugotovitve, odgovarjam naslednje:

Kaj je proračun, določa Zakon o javnih financah (ZJF). Da pa ne bi navajal suhoparnih zakonskih določil, lahko poenostavljeno napišemo:

Proračun je normativni akt, s katerim občina izkazuje vse prejemke in izdatke za financiranje javne porabe **v okviru proračunskega leta**. Proračun ureja upravljanje in uporabo finančnega premoženja, vseh prejemkov in izdatkov v proračunskem letu, naložb finančnih virov v druge oblike premoženja in upravljanje z javnim dolgom države in občin.

Proračun sprejema najvišji organ oblasti to je občinski svet. Župan je skladno z Zakonom o lokalni samoupravi (ZLS) edini možni predlagatelj in izvrševalec proračuna.

Iz vsebinskega vidika je proračun temeljni finančni instrument, s katerim občina opredeli izvajanje svojih osnovnih nalog. Sprejeti proračun **predstavlja predračun občinskih prihodkov in izdatkov**. S proračunom se zbrana sredstva iz davščin prerazporejajo v javne odhodke za financiranje osnovnih funkcij občinskih organov in v transfere za financiranje javnih služb. Javni izdatki se v proračunu razvrščajo po namenih in po nosilcih v posamezne vrste izdatkov in se črpajo na podlagi posebnih postopkov in predpisov, ki veljajo za področje javnih financ.

Proračun torej ni spisek potreb in želja, ki gotovo obstajajo in bodo vedno, pač pa konkretno načrtovanje za konkretno proračunsko leto. Jasno je, da vsega ni mogoče v naprej predvideti, zato so za izvrševanje proračuna med letom predvideni postopki prerazporejanja ali pa rebalansi, namerno napačno načrtovanje (napihovanje) prihodkov, da bi lahko načrtovali večje odhodke ni dovoljeno.

Ker so torej proračunski prihodki omejeni, je potrebno tudi odhodke realno načrtovati skladno s temi omejitvami in odločiti o prioritetah. V končni fazi o prioritetah s sprejemom proračuna odloči občinski svet, župan pa je dolžan pripraviti predlog. **To da nekateri odhodki niso predvideni s proračunom ali načrtom razvojnih programov, še ne pomeni, da niso potrebni, pač pa le, da še niso prišli na vrsto.**

Definicijo razvojne naravnosti bomo težko kje našli. Vsakdo je seveda najbolj zainteresiran za razvoj na tistem področju, ki ga najbolj zanima. **Občina pa mora skrbeti za vse tisto, kar ji izrecno nalagajo predpisi, potem pa še za tisto, za kar sama ugotovi dodaten javni interes.** Javni interes je lahko od občine do občine različen in so primerjave včasih nesmiselne, vseeno pa obstajajo neka splošna merila. Tako merilo bi lahko bilo delež sredstev namenjenih investicijam v primerjavi s celotnim proračunom.

Pri načrtovanju razvoja je pomembno, da je le ta trajnostno naravnano. To pomeni, da ukrepi in naložbe, ki se izvajajo niso načrtovani zgolj na podlagi trenutnih želja, pač pa realnih potreb z jasno

definiranimi cilji in učinki, ki se odražajo na celotni skupnosti in ne samo na posameznikih. Obenem je potrebno tudi posameznikom pri reševanju konkretnih problemov posvečati dovolj pozornosti.

Upam si trditi, da je Občina Šempeter - Vrtojba med tistimi, ki se trudi zagotavljati stabilno gospodarsko okolje s tem, da zagotavlja prostorsko urjene poslovne cone in jih opremlja z gospodarsko infrastrukturo, ki je marsikje drugod ne zmorejo zagotoviti. Občina vodi ustrezno politiko, da ima za te namene zagotovljene relativno stabilne vire, kot so komunalni prispevek in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Občina tudi ustrezno namenja sredstva iz zbrane najemnine za javno infrastrukturo za obnavljanje in dograjevanje le-te.

Glede gospodarske cone Lavžnik ne smemo spregledati, da je bilo že v letu 2019, in da bo še v letu 2020, zgrajena javna infrastruktura v vrednosti okoli 600.000 EUR. Za leto 2021 pa je predvidenih 200.000 EUR, vendar pod pogojem, da bo kdo od investorjev z gradnjo tudi pričel in plačal komunalni prispevek. Ne moremo tudi pozabiti, da je bila občina za to območje dolžna tudi vrniti za približno 600.000 EUR že plačanega komunalnega prispevka, ki pa ga je občina že pred letom 2010 porabila na drugih območjih ali za druge prioritete naložbe. Vlaganja v to poslovno cono so torej velika.

Občina Šempeter - Vrtojba ni izrazito kmetijska občina pa vseeno letno namenimo subvencijam za razvoj kmetijstva precej več, kot bolj kmetijsko naravnane občine.

Brez ustrezno urejene prometne infrastrukture noben razvoj ni mogoč. Da bi to občina počela stihijsko, seveda zanikam. Poleg jasne vizije občinske uprave na tem področju imamo izdelano tudi celovito prometno strategijo, ki pa seveda sama po sebi še ne pomeni, da bodo vsi problemi rešeni. Potrebna so znatna vlaganja, ki jih občina v sodelovanju z državo zagotavlja trajnostno.

Ni naloga občine, da zagotavlja vsesplošno stanovanjsko gradnjo. Sredstva, ki so za take namene potrebna znatno (več kratno) presegajo zmoglosti občine. Občina je za stanovanjsko gradnjo zagotovila dovolj stavbnih zemljišč, ki so kot taka opredeljena s prostorskimi akti. Trenutno občina zagotavlja ustrezno število neprofitnih stanovanj, ki pa si ga želimo še nekoliko povečati, vendar ustreznih stanovanj na trgu ni. Večji problem je demografska slika populacije, ki kaže, da v veliko relativno velikih stanovanjih, živi relativno malo oseb.

Glede investicij za socialno varstvo so bila pred letom 2010 napačno investirana, oziroma izgubljena znatna sredstva. Ne glede na to, občina sodeluje in je še bolj pripravljena sodelovati z institucijami ali zasebniki, ki imajo nalogo zagotavljati socialne storitve tudi z morebitnim soinvestiranjem.

Glede razvojne naravnosti in že omenjenega deleža zagotavljanja sredstev iz proračuna za naložbe in tekočo porabo prilagamo osnutek gradiva za zaključni račun občine za leto 2019 skupaj s predlogom proračuna za leto 2021, in sicer splošni del proračuna. Zaključni račun pokaže realno sliko, koliko sredstev ima občina na razpolago. Proračuni so vedno nekoliko višje postavljeni, saj kažejo tudi naše ambicije in želje, ki pa morajo biti še vedno v realnih okvirjih. Iz gradiva je razvidno:

1. Skupaj prihodkov je 6.706.582,36 EUR.
2. Skupaj odhodkov je 6.744.605,29 EUR.

3. Razlika med prihodki in odhodki je relativno majhna (38.022,93 EUR) v korist odhodkov.
4. Občina se je dodatno zadolžila za 35.630,79 EUR. Gre za brezobrestni kredit države.
5. Občina je vrnila za 247.639,38 EUR kreditov.
6. Občina je vložila v Sklad malega gospodarstva Goriške 24.838,89 EUR.
7. Da je zaključni račun uravnotežen, je bilo potrebno porabiti 274.870,41 EUR, ki smo jih prenesli na račun iz leta 2018.

Skupaj je mogoče sredstva namenjena investicijam in za tekočo porabo prikazati takole:

Zaključni račun 2019 - osnutek	Znesek v EUR	Delež	
Tekoči odhodki	2.174.586,22	32%	31%
Tekoči transferi	2.381.541,20	35%	34%
Investicijski odhodki	2.027.247,59	30%	29%
Investicijski transferi	161.230,28	2%	2%
Skupaj odhodki	6.744.605,29	100%	35%
Sklad malega gospodarstva Goriške	24.838,89		0%
Odplačila dolga	247.639,38		4%
Odhodki + sklad + vračilo dolga	7.017.083,56	100%	100%

Iz prikazanega je razvidno, da je v strukturi porabljenih sredstev za leto 2019 kar 35 % delež namenjen investicijam. Seveda je potrebno tudi ta podatek spremljati trajnostno, torej skozi vsa leta. Ocenjujem, da je še vedno vsota tekočih odhodkov in tekočih transferov relativno visoka, glede na prihodke iz naslova davkov na dohodek in dobiček. **To seveda ne pomeni, da so tekoči odhodki in tekoči transferi v celoti ne razvojno namenjena sredstva.** Mednje na primer sodijo vse subvencije za razvoj gospodarstva in kmetijstva ter še veliko drugih sredstev, ki ne predstavljajo klasične tekoče porabe. To preprosto pomeni, da smo se pri tekoči porabi odločili za nekakšen nadstandard, ki nam ga država iz naslova dohodnine oz. povprečnine ne financira, pač pa ga moramo financirati iz drugih virov. Proračun za leto 2021 je načrtovan tako, da znaša delež za investicije še več, kot je znašal v zaključnem računu za leto 2019. Vendar že vnaprej vemo, da čisto vseh prihodkov najbrž ne bomo realizirali, nekatere bomo morda v večji meri, realizacijo odhodkov pa bomo zaradi tega (in zaradi drugih objektivnih okoliščin) temu prilagodili.

Prihodke iz naslova sredstev EU je nemogoče natančno napovedati, ker se pri izplačilih velikokrat zgodijo časovni zamiki. Občina je za vse projekte, ki so predvideni za leto 2020 planirala tudi prihodke v letu 2020. Gotovo pa se bo precej izplačil zamaknilo v leto 2021. Ker smo trenutno v fazi

zaključevanja finančne perspektive EU 2014 - 2020, ni pričakovati veliko novih projektov. Sicer pa je občina zelo uspešna pri črpanju tako državnih sredstev kot sredstev EU, kar je iz zaključnih računov tudi razvidno. Prihodki iz naslova državnih sredstev in sredstev EU niso popolnoma nič odvisni od tega, kaj v proračun napišemo, pač pa od tega, kaj nam država da na voljo oz. poenostavljeno povedano katere javne razpise objavi in na katere se uspešno prijavljamo. Relativno majhni načrtovani transferni prihodki tako ne pomenijo, da se na razpise ne nameravamo prijavljati, pač pa da pričakujemo tako dinamiko izplačil.

Več splošnih informacij o proračunu si lahko pogledate v naslednji reviziji računskega sodišča.

http://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/Datoteke/Revizije/2018/Proracun_ZBIRNO16/Proracun_ZBIRNO16-Infografika.pdf

Glede konkretnih navedb iz priloge prve pobude so odgovori podani kar med točkami v drugi barvi.

Glede druge pobude smo predlog proračuna za leto 2021 popravili tako, da predlagamo spremenjeni načrt pridobivanja stvarnega premoženja občine.

Dodali smo nakup zemljišča na parceli s številko 2903/2 k.o. Šempeter v izmeri 124 m². Na zemljišču stoji tudi odsluženi objekt gospodarskega poslopja. Z lastnikom smo bili že v letu 2019 v stikih glede možnosti odkupa, vendar so bila njegova pričakovanja glede cene po naših ocenah previsoka. Za potrebe načrtovanja smo vrednost nakupa ocenili na 25.000 EUR.

Sredstva na proračunski postavki 16069002 Nakup zemljišč v višini 200.000 EUR po predvidevanjih zadoščajo.

Predlagam, da občinski svet Proračun Občine Šempeter - Vrtojba za leto 2021 obravnava in sprejme.

mag. Milan Turk
župan

PRILOGE:

- Proračun – splošni del z ZR 2019
- Pripombe na predlog proračuna za leto 2021 s prilogo in pojasnili župana
- Amandma k predlogu proračuna Občine Šempeter – Vrtojba za leto 2021